

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt torsdag den 17. juni 2021

Sag BS-35622/2020-HJR

X ApS

og

A

(advokat Rasmus Vang og advokat Michael Honoré for begge)

mod

Haarslev Holding S.à.r.l.

(advokat Marianne Granhøj og advokat Morten Kofmann)

I tidligere instans er truffet afgørelse af Sø- og Handelsretten (BS-12270/2019-SHR) den 1. september 2020.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Lars Hjortnæs, Oliver Talevski og Jan Schans Christensen.

Påstande

Appellanterne, X ApS og A, har nedlagt påstand om, at Højesteret antager sagen til realitetsbehandling.

Indstævnte, Haarslev Holding S.à.r.l., har påstået sagen afvist for Højesteret.

Sagsfremstilling

Voldgiftsinstituttet nedsatte den 5. september 2017 en voldgiftsret, som den 20. december 2018 afsagde kendelse i en sag mellem parterne. Sagen angik, om to konkurrenceklausuler var i overensstemmelse med konkurrencelovens § 6, stk. 1, og TEUF art. 101, stk. 1. Voldgiftsretten bestemte, at X ApS og A skulle anerkende, at de anførte klausuler var gyldige og anvendelige i overensstemmelse med deres ordlyd.

Sø- og Handelsretten fandt ved dom af 1. september 2020, at voldgiftsrettens kendelse af 20. december 2018 ikke kunne tilsidesættes som ugyldig i medfør af voldgiftslovens § 37, stk. 2, nr. 2, litra a eller b, og at det som følge heraf ikke var aktuelt at tage stilling til gyldigheden af konkurrenceklausulerne. I Sø- og Handelsrettens begrundelse hedder det bl.a.:

”Særligt om tilsidesættelse i medfør af voldgiftslovens § 37, stk. 2, nr. 2, litra a

Betingelsen for at tilsidesætte en voldgiftskendelse som ugyldig i medfør af voldgiftslovens § 37, stk. 2, nr. 2, litra a, er ”at tvisten efter sin art ikke kan afgøres ved voldgift”.

Det forhold, at tvisten i voldgiftssagen omfattede påstande og anbringender om konkurrenceretlige spørgsmål og regler, herunder fortolkning af to konkrete konkurrenceklausuler, er efter indholdet af voldgiftsloven § 37 og lovforarbejderne hertil samt voldgiftsloven i øvrigt ikke i sig selv tilstrækkeligt til, at voldgiftsretten ikke kunne afgøre tvisten.

Dette følger ligeledes forudsætningsvist af Højesterets dom trykt i UfR 2016.1558/2 H (Taewoong), jf. ovenfor om retsgrundlaget, der som nævnt også angik en voldgiftskendelse om bl.a. konkurrenceretlige spørgsmål.

Voldgiftskendelsen kan herefter ikke tilsidesættes som ugyldig i medfør af voldgiftslovens § 37, stk. 2, nr. 2, litra a.

Det tilføjes, at sagsøgerne selv har anlagt den omtvistede voldgiftssag og fremført påstande og anbringender om konkurrenceretlige spørgsmål for voldgiftsretten og først sent under forberedelsen af denne retssag har fremsat synspunktet om, at voldgiftsretten ikke kunne afgøre tvisten i medfør af voldgiftslovens § 37, stk. 2, nr. 2, litra a.

Særligt om tilsidesættelse i medfør af voldgiftslovens § 37, stk. 2, nr. 2, litra b

Betingelsen for at tilsidesætte en voldgiftskendelse som ugyldig i medfør af voldgiftslovens § 37, stk. 2, nr. 2, litra b, er ”at voldgiftskendelsen er åbenbart uforenelig med landets retsorden”.

Som beskrevet ovenfor om retsgrundlaget har Højesteret i dommen trykt i UfR 2016.1558/2 H (Taewoong) udtalt bl.a., at det fremgår af be-

stemmelsens ordlyd og forarbejder, at domstolene ikke kan foretage materiel revision af en voldgiftskendelse, og at domstolene således ikke kan tilsidesætte en voldgiftskendelse som ugyldig under henvisning til, at voldgiftsretten har anvendt retsregler forkert eller har fejlbedømt sagens faktiske omstændigheder.

Særligt om voldgiftslovens § 37, stk. 2, nr. 2, litra b, udtalte Højesteret bl.a., at reglen er en snæver undtagelse fra det materielle revisionsforbud, og at en voldgiftskendelse kun kan tilsidesættes som ugyldig i medfør af denne regel i de ekstraordinære tilfælde, hvor der foreligger så overordentligt graverende fejl fra voldgiftsrettens side, at voldgiftskendelsen er åbenbart uforenelig med landets retsorden (ordre public). Højesteret tilføjede, at det ikke i sig selv er tilstrækkeligt, at kendelsen er i strid med ufravigelige retsregler.

Det fremgår af den omtvistede voldgiftskendelse, at voldgiftsretten har behandlet samtlige klagernes (sagsøgernes) indsigelser imod konkurrenceklausulernes gyldighed, herunder alle klagernes juridiske synspunkter om fortolkning af dansk og EU-retlig konkurrenceret.

På denne baggrund og efter indholdet af voldgiftskendelsen i øvrigt finder retten ikke grundlag for at fastslå, at voldgiftsretten har begået sådanne overordentligt graverende fejl, at voldgiftskendelsen er åbenbart uforenelig med landets retsorden.

Voldgiftskendelsen kan herefter heller ikke tilsidesættes som ugyldig efter voldgiftslovens § 37, stk. 2, nr. 2, litra b.

...

Som følge af rettens afgørelse om ikke at tilsidesætte voldgiftskendelsen som ugyldig efter sagsøgernes påstand 1 er det ikke aktuelt at tage stilling til sagsøgernes påstand 2 og 3."

Anbringender

X og A har til støtte for, at betingelserne for anke til Højesteret er opfyldt, anført, at Sø- og Handelsrettens dom fordrer principiel stillingtagen til, hvad der forstås ved begrebet "retsforhold, som parterne har fri rådighed over" i voldgiftslovens § 6, jf. § 37, stk. 2, nr. 2, litra a, herunder om en voldgiftsret har kompetence til at træffe afgørelse om en konkurrenceklausul, som pålægger en adfærd, der er i strid med tvingende offentlig regulering (konkurrenceloven), og som vedrører fremtidige forhold. I tilfælde heraf skal der tages principielt stilling til intensiteten af domstolenes prøvelse af voldgiftskendelser i konkurrencesager efter voldgiftslovens § 37, stk. 2, nr. 2, litra b, herunder om en voldgiftskendelse kun kan tilsidesættes som

ugyldig i medfør af bestemmelsen i ekstraordinære tilfælde, hvor der foreligger så overordentligt graverende fejl fra voldgiftsrettens side, at kendelsen er åbenbart uforenelig med landets retsorden (ordre public). Endelig fordrer dommen fortolkning af konkurrencereglerne, herunder særligt begrebet "økonomisk aktivitet" (virksomhedsbegrebet). Sagen er af væsentlig samfundsmæssig betydning, idet den vedrører gyldigheden af almindeligt anvendte konkurrenceklausuler, og sagen er i øvrigt af international karakter.

Haarslev Holding har udtalt sig imod, at Højesteret antager sagen til realitetsbehandling, og har til støtte herfor anført, at betingelserne i retsplejelovens § 368, stk. 4, for direkte anke til Højesteret ikke er opfyldt. Højesteret har i UfR 2016.1558/2 (Taewoong) allerede taget stilling til spørgsmålet om domstolenes prøvelse af voldgiftskendelser efter voldgiftslovens § 37, stk. 2, nr. 2, og Sø- og Handelsrettens dom af 1. september 2020 er fuldt ud i overensstemmelse hermed. Sagen er ikke af væsentlig samfundsmæssig rækkevidde, da den omhandler gyldigheden af en voldgiftskendelse afsagt i en tvist mellem to parter, som har retskraft inter partes og ikke erga omnes. Der er ikke anledning til at forelægge præjudicielle spørgsmål om begrebet "økonomisk aktivitet" for EU-Domstolen, fordi der ikke består nogen tvivl om forståelsen af dette begreb.

Højesterets begrundelse og resultat

Af retsplejelovens § 368, stk. 4, 2. pkt., som affattet ved lov nr. 84 af 28. januar 2014 om ændring af retsplejeloven mv. (Sagstilgangen til Højesteret), fremgår, at domme, der er afsagt af Sø- og Handelsretten, kan ankes til Højesteret,

"hvis sagen er af principiel karakter og har generel betydning for rets-anvendelsen og retsudviklingen eller væsentlig samfundsmæssig rækkevidde i øvrigt, eller hvis andre særlige grunde i øvrigt taler for, at sagen behandles af Højesteret som 2. instans."

Den indankede dom angår spørgsmålet om tilsidesættelse af en voldgiftskendelse som ugyldig i medfør af voldgiftslovens § 37, stk. 2, nr. 2, litra a eller litra b. Voldgiftskendelsen angik, om de to konkurrenceklausuler var i overensstemmelse med konkurrencelovens § 6, stk. 1, og TEUF art. 101, stk. 1.

Højesteret finder, at dette spørgsmål ikke har en sådan principiel karakter, at betingelserne for anke til Højesteret er opfyldt, jf. retsplejelovens § 368, stk. 4, 2. pkt.

Herefter, og da der ikke i øvrigt er særlige grunde, som taler for, at sagen skal behandles af Højesteret som 2. instans, afviser Højesteret anken, jf. retsplejelovens § 368, stk. 6, 2. pkt., jf. stk. 4, 2. pkt.

THI BESTEMMES:

Denne ankesag afvises fra Højesteret.